

کامپیوٹنی بارزانی ریفراندوم، چپ ل کو اوستاو؟ ... س عید کامات

کامپیوٹنی مسعود بارزانی ریفراندوم سبارت به سربخو کوردستان ئووئده ب ووئت جوان و باکیش، که ب داخوه بشی هری زری چپی لگ خا هاو ئاهنگ کردوو. ب لبهر چاو گرتنی ئزمونی ۲۶ سالی حوکمرانی بارزانی و ئامانجه استقیندانی ئم پرئیی، بچنی چپ لهم بوار جگای سرنج. ووت یان کامپیوٹک کو خوی ل بواری ئابوری و بویو بردندا سرجاوو گندیی و به هی پشمل کردنی زق و ناشیاوی یاسا متمانئ ل ژپررسیار دای، نابت سهر پررشتی پرئییکی ئاوا گرنگی ب بسپردرت.

کیشک تئها ل ناشیاوی کارگرئ ئم سینارییه دا کورت نابتوه. ئامانجی ئم ریفراندوم ئوو نیه که خکی کوردستان ب درئایی ۱۰۰ سالی ابردوو سارو ما بیان ب داناوه. ئم سینارییی، پلانکی لبشت پردوو و پ لب ناوئی.

زربئی ووته چپکان لب جیاتی ئوو جموجیی پشت پرده و متری ئنجامکانی ئم سینارییی بخوئندوو، کچی تئها وائی با بتکان بیان بینوه.

ا پرسی گشتی استقیند پویستی ب کامپیوٹک کاری بندتی و یاسایی هی ک دبت لایین لایینی داواکاروو ئنجام درابت، ک لردا ب چ ند خا ک دیانخم م وو.

ئامانجی ریفراندوم

ئم پروژ سیاسی ب ئوئیه کیشییکی سد سائی کورد چار سهر بکات. ب پچوانه وو ئم پیلانک لب بندتدا ب دربازکردنی ئزمئی شرعیتی سیاسی کورسیه کی مسعود بارزانی. ئوو زیادتر لب دوساله ماوی یاسایی سهر کی ههرمی کوردستان سهر چوو، بام، عاشقبونی ب کورسی دسبات وای لکردوو دس تهئنگرت لب کورسی سهرکایی تی ههرم. ئم کیشیی ب ت هی ئوه که پارلمان سبارت به پستی سهروکایی تی هه وئست بگرت. پاش وروژاندنی بابتی سهروکایی تی ل لایین بای ئپزسینی ناوپرل مانوو، مسعود

بارزانی بـیاری دا ئـو دامـزراوـیـه دا بـخات و سـرکـکـی لـ هـولـر
دوور بخـرتـوه.

لـوکاتـوه که ئـم ئالـگـور هاتـتـ ئاراوـ، قـیرانی ئابوری و
سیاسی کوردستان گـیشتـتـ قوناخـکـ قوتـر.
سـرکـای ئـم تـنگـوچـمـیـه، ئـو زیاتر لـ دوو دـیـونیـوه لـ
حوکمـانی بارزانی لـ کوردستان تـپـدـبـه، کـچی هـشتا ئـو وـاتـ
یاسای بندـتی یان “دـستورکـی” بـ بـیـوه بردنی کومـگـا نیـ.
پـکـهاتـی کارگـی هـرمـی کوردستان تـگـلاو لـ گـندـی و توشی
قـیرانـکی مایـگـور هاتووـ. قـیرانی سـرکـایـتی هـرمـ و کـشـ
جـراوجـرکـانی تر، بونـتـ مایـی فشارکـی زـر لـ دژی بارزانی.

سـرباری ئـم کیشانـ، بارزانی نیگـرانـی ئـو یـ که ئـزمونی
کوردستانی ئـژئاوا سـر ئـ بکات بـ کوردستانی باشور. لـ کاتـکـدا
که شـنگال لـ دـس داعش ئازاد کرا، دانیشتوانی ئـو شارـو
ناوچـکـانی دـوروبـری پـشـنـیاری خـبـبـوـبردنی “یـکـینـکـانی
پاراستنی گـل” ، کـ سـر به حیزبی یـکـیـتی دموکراتـکی سورینـ،
هـلبژارد بـ بـیـوی بردنی ناوچـکـیان. هـزکـانی بارزانی چـند
جارکـ، به یارمـتی تورکیـ، هـوـیان دا که بـیـوه بـرایـتی
ئـوشاره لـ نوـنـانی دانیشتوانـکـی بستـنـوه بـام خـراگری
خـکـکـئـو پلانـیان بـر پـرچ دایـوه. ئـگـر ئـزمونی ئـژئاوا لـ
باشور پـر بستـنی، ئـوا بزوتنـوی جـماوـری ئـبـتـ هـرکـشـیکی
جددی تر لـ ئـپوزیسیـنی ئیستا لـ سـر بارزانی.

بارزانی هـستـ بـو مـترسیانـ کردوه و ئـوی بـو دـرئـنجامـ
گـیاندوه که دـبـ گـایکی تر بـ بهلاـدـبردنی خـکـکی کوردستان
بدـزـتـوه. ریفـراندـمی ئـستا بـ خـزمـتـکردنـ بـم گـرفتـ، بـام ئـم
گـرفتـ تـنها یـک کـشـیـه لـ کـشـکـانی ئـم گشت پرسیدـ.

گـرفتـکـانی تر کامانـ؟

هیچ تاکـکـ ئاگای لـ ناوهـکـ ئـم گشت پرسیدـی بارزانی نیـ.
کارگـانی ئـم سیناریـه، خـکیان به سـندـقـک داخراو دـخوش
کردوه. هاوـاتیان نازانـ لـ ژـر دـسـلاتی دـوـتی کوردی پاش
ریفـراندـم چـن پـ ناسـ دـکرـن و مافـکانیان کامـن، بـیان وون نیـ
به چـشـوـیـک لـ سیستمی حوکمرانی دـنگـدن.

پاش سـرـبـخـی سیستمی حوکمـوایـی دلخوازی بارزانی چـن حوکومـتـکـ
دـبی؟ دـبـتـ پاشایـتی، کوماری سیکولار، کوماری اسلامی یان

ع‌شای‌ری؟ ک‌س نازانی هاوس‌نگی ه‌ز ل‌ ن‌وان دام‌زراو‌کانی یاسا دانان، کارگ‌ی و داد دا چ‌ن پ‌ک د‌ت.

کوردستان د‌ب‌ت‌ خا‌نی چ ج‌ر‌ د‌ستور‌ک، ش‌وازی د‌ستاو د‌ست کردنی د‌س‌ات چ‌ن د‌ب‌؟ ئاخوا بوازی د‌ساو د‌سکردنی حکوم‌ت و ک‌ک‌ و‌رگرتن ل‌ یاسای بند‌تی و‌ات د‌در‌ت؟ سنور و جوگرافیای سیاسی کوردستان کامان‌ن؟

س‌ر‌ای ئ‌مان‌، ئ‌و ک‌سان‌ی که یاساو س‌س‌ای ئ‌م یاری‌ دا د‌ب‌ب‌ن، ل‌ جیاتی ئ‌وی ن‌ون‌رای‌تی خ‌ک‌ب‌ن، ه‌ر ه‌مویان د‌ست‌م‌ی بارزانین. ب‌ی‌ سودی ئ‌م سیناری‌ی‌ ل‌ ج‌اتی ئ‌وی ب‌وات‌ خ‌ز‌ن‌ی هاو‌اتیانی کوردستان‌و‌، د‌چ‌ت‌ گیرفانی بند‌ما‌ی‌ک‌و‌.

چ‌پ ل‌ کو‌ی ئ‌م یاری‌ی‌ اوستاو‌؟

س‌ره‌ای ئ‌و ک‌م و کو‌ییان‌، تا ئ‌و ج‌گای‌ی‌ من ب‌ دووادا چوونم ب‌ ئ‌د‌بیاتی ه‌زه چ‌پ‌ کان‌ی کوردستانی باشور و و‌ژ‌ه‌ب‌اتم کرد‌ت، ه‌مویان پ‌شوازیان ل‌م بانگ‌شت‌ی ی‌فراند‌م کردوو‌. ل‌ ناو ک‌سای‌تی‌ دیار‌ کان‌ی چ‌پ‌، ل‌ر‌دا چند س‌رنج‌کی هاو‌ی ر‌ب‌وار ئ‌حم‌د، س‌کرت‌ری پ‌شو‌ حیزبی ک‌م‌نیستی کر‌کاری ع‌راق و ی‌ک‌ له راب‌رانی بزوتن‌وه‌که ل‌م ناو‌چ‌ی‌، شی د‌ک‌م‌وه‌. هاو‌ب‌ ر‌ب‌وار له‌نووسراو‌ک‌دا ب‌ ناو نیشانی " ی‌فراند‌م مافی خ‌ک‌، ب‌م‌ام بارزانی و ناسی‌نالیسم خ‌ی‌لاوازن!" و‌ب‌ای پشتگیری ل‌ ه‌ب‌م‌ت ب‌ ئ‌م گشت پرس‌ی‌، د‌ن‌س‌:

"ل‌و‌ش زیاتر د‌زای‌تی کردنی ر‌ی‌فراند‌م ب‌هان‌ی "ب‌کارن‌خست‌و‌ی‌ پ‌ر‌ل‌مان‌" ج‌گ‌ ل‌ ب‌ ف‌داکردنی چار‌نوسی خ‌ک‌ ل‌ پ‌ناو ب‌د‌سته‌نان‌و‌ی‌ ب‌ش‌ د‌س‌ات و ب‌شیان ل‌ سامانی ب‌ تا‌ان‌براو هیچی تر نی‌. ب‌ گشتی ئ‌و ب‌چون‌ی‌ ک‌ راو‌ستانی بارزانی و پارتی ل‌ پشتی ر‌ی‌فراند‌م د‌ک‌ات‌ ب‌هان‌ی‌ک‌ ب‌ د‌زای‌تی کردنی ئ‌م پرس‌، ه‌ب‌ب‌ست‌کی‌ت‌س‌کی‌ ئ‌نتی‌پارتی‌ و پ‌یو‌ندی ب‌ ب‌ر‌ژ‌و‌ندی خ‌ک‌ و ئ‌ایند‌ی‌کی‌باشتر ب‌ ک‌م‌ب‌گاو‌ نی‌. "

نووس‌ر ل‌ در‌ژ‌ دا د‌بی‌، " پ‌ر‌س‌ی‌ ر‌ی‌فراند‌م و ج‌یا‌بوون‌و‌ی‌ کوردستان پرس‌کی‌گ‌رنگ و چار‌نوس‌ساز‌، ناو‌ر‌کی‌ ئ‌م پ‌ر‌س‌ی‌ ش‌ت‌ک‌ نی‌ ج‌گ‌ ل‌ ب‌واردان ب‌ د‌رب‌ی‌نی‌رای‌ ئ‌ازادان‌ی‌ خ‌ک‌ ل‌س‌ر‌ ئ‌ایند‌ی‌ ئ‌م ک‌م‌ب‌گاو‌ی‌. "

تائ‌و شوین‌ که قس‌ و باس‌ک‌ ل‌ س‌ر‌س‌رب‌خ‌ی‌ و مافی چار‌ی‌

بە “دەر بـینی ئای ئازادان” ھـموار دـکات؟ ئایا سبـبـینی ئـز لـ سـرئـنجامی دـنگـکان دـگر؟

بـشـداری لـ یفراندـم، لـ ژـر ھـر ھـلومـرجـکدا، مانای گـگـدان بـ بـشـداری پوزـتیفیانـی ھاوولاتیان لـ کومـگـگـدا نیـه. دـسکـوت و سـر ئـنجامی ھـر ھـبـژاردنـک پـیوـندی بـهـوـو ھـیـه کـه چ ھـزـک و بـه چ ئاسـیـکـو ھـه پـرسـی ئـو گـشـتـپـرسیـی ئـک خـستـو. سـر ئـنجامی دـنگـدان لـ خـیدا بـه تـنـھا بـ سود ناگـگـتـو بـ خـک، تـنـانـت سودی ھـبـژاردنـکان لـ زـربـی وـاتـ دیموکراسـکـانی جیـھـان بـهـشـوـیـکی گـشتی بـ خـک ناگـگـتـو.

ئـو لایـنـی پـرسـکـ دـبات بـ وـو، ھـر ئـو لایـنـش بـرکـی دـچـنـتـو. نمونـی مـژووی زـرمان ھـیـه کـه خـک بـ ھـبـژاردن و گـشت پـرسی دیکتاتـری و نـھـامـتیان بـ خویان ھـناو. ھـبـژاردنی ھـتلـر و ریفـراندـم بـ کـماری ئیسلامی، تـنـیا دوو نمونـن کـه پـیشان دـدن دـسلـاتداران چـن بـه ئاسانی دـتوانن دـنگی خـلک بـکـنـه سـرمایـ بـ خـیان.

با لـ گـشـیـکی ترـو ھـه چاو لـ کیشـکـ بـکـین. لـ سالی ۲۰۱۳ خـکـی کوردستان لـ پروسـی ھـبـژاردنـکدا بـشـداریان کرد کـه بارزانی زیاتر لـ ھـر ھـزـکـتر دـوری ھـوـو لـ دارشتنی یاسای ھـبـژاردنـکـه. لـ ئـنجامی ئـو ھـبـژاردنـکـمـمـیک ھـسوراوی سیاسی ھـبـژاردان، ئایا بارزانی ئـزی لـو ھـبـژاردنـگـرت تا بایـخ بـه سـرئـنجامی ئـم گـشت پـرسیـ بـدات؟

ئـم باسـنـه لـ بـر ئـو ھـه دـکـم بـ ئـوی ئـشـبـت، کـسـر بـخـی لـ ژـر سـرپـرشتی بارزانی بـو مانایـ نیـه کـه کـمـمـگـا بـرـو ئاراستـیـکی گونجاو دـبات. ئـم ھـفراندـم لـ بـنـمادـا فاندنی دـنگی خـکـ بـ دـرباز بون لـ قـیران، شـرعیـتـدان بـ کورسی سـروکایـتی بارزانی.

ئـو پـلـیـ ئـو ھـه گرینگـه بـ بارزانی کـه ئامادـیـ دـست لـ تـواوی ناوچـه کـشـلـسـرـکان و بـگرـ سلـمانی و ھـلـبـجـیش بـکـشتـو بـ مـرجـک کورسیـکی بـپارـزی.

گرنگی ئـم کورسیـ بـتـ ھـی ئـو ھـه ئامادـه نیـه پـش ئـم گـشـتـپـرسیـ قـیرانی ناوچـه کـشـلـسـرکان یـکلایـ بـکا تـو ھـه. بارزانی سوور دـزانـ ھاتنی بـ فـرمی ئـو ناوچانـ بـ سـرکوردستان ئـژی دـنگی ھـزـه سیاسیـکانی تر بـرز دـکاتـو و پارتی دـخاتـ پـراوـزـو ھـه. لـ بـر ئـو پـه باشتـر بـجـیان بـهـت بـ بـغدا تابـتوانـ کورسـکـی لـ ھـوـیر بـپارـزی.

گگ چاره چیه؟

ل وانه يه خوښه پرسيار بکات که “گگ چاره چيه؟” ئايا د به ل به انبه ئم ه لوم رجه به دنگ دانيشين؟ به باو ي من ل جياتي به شداري کردن له شاي و ل غاني ئم پر پاگه ند يه، د به ئم کمپ نه بکرت به بزوتنه و يه کی نار زاي تي به د ست به ر کردنی موچ “پاش کوت کراو کان” و ه رو ها گوشارخستن س ر بارزاني به د سته گرتني ل کورسي سروکا ي تي.

يفرنده م پويستي به وشه کی باش ل کخستن و ج به ج کردن، پويستي به بنه ماي ئابوري و دامه زراوه م دني و حکومي و سروري ياسا ه يه. ناو ندي به دوا دا چوني پرسه کی گرنگي ل م چشه د به ل ديوه خاني سه رکه حيز به کان به ته د رو به ناو هو ي د م زراوه م دنه کان که نوښه را ي تي خه ک د کن.

به پشه بردني ئم پرسه، سه ر تا د به چاره نوسي ناوچ کيشه ل سه ر کان دياري بکرت. پاشان، ل گاي ه بزار دني شه فاف و قانونم ند و دادپه رو رانه نوښه راني خه ک ه بېژ در ل ن به بوي بردني ئم پرسه يه. ئونوينه رانه د به ت ئه رکی ئاماده کردن پويستيه کاني ئم پرسه بگر نه سه رشان به دوور ل د ست و ر داني لاي نه کان.

ئگه ر پروژه ي رفرنده م به وشه ي ئسته باسه ل و د کر به واته پشه و، به ره م که ي د چته گيرفاني بارزاني و کوردستان و کو به شه ک ل سيستمه کی قوم ي- ئاييني د که و ته د س د زگايه کی ع شاي ري، خوسه پن و ناسه قامگير.

s.keramat@gmail.com

July 13, 2017